

An Nelissen & Co maken comedy over een taboe

In het zwart en met stil verdriet naar een kist toe schuifelen, is dat de enige manier om met Pietje de Dood om te gaan? Nee, zeggen en zingen An Nelissen en trio Intgeniep in koor. Hun voorstelling *Viva La Muerte!* toont dat er ook te lachen en te vieren valt met het levenseinde.

“De dood eren, is het leven vieren”

Het vonkje dat het concept van *Viva La Muerte!* deed ontbranden, was *Coco*, een animatiefilm van Pixar en Disney. “Wat een fantastische film!”, roept An Nelissen uit. “Bijna alle koppels met kleine kinderen die ik ken, heb ik die dvd cadeau gedaan. Schitterend hoe die film vrij over de dood spreekt. Het kernidee vind ik zo mooi: als je de doden herdenkt, zijn ze een deel van je leven en bijgevolg niet echt dood.”

Het contrast tussen de Mexicaanse cultuur van de dood uitlachen die *Coco* laat zien en het taboe dat er in Vlaanderen rond heerst, is immens. “Tijdens de voorbereidingen aan *Viva La Muerte!* merkten we hoe delicaat het onderwerp is, zeker als je het in een comedycontext plaatst. We moeten op onze tippen lopen om de mensen niet buiten te jagen. Onze boodschap is: heb geen

schrik voor de dood!”

An Nelissen slaat mea culpa. “Ook ik voelde bij momenten de neiging om van de dood weg te lopen. De Tsjechische dichter Vaclav Havel zei daarover: ‘De dood haalt je in’. Hoe sneller je ervan wegrent, hoe dichterbij de dood je op de hielen komt te zitten. Zestig worden was voor mij een keerpunt. Met het ouder worden dringt het nadenken over het einde zich op. Als je er dan samen over kan praten, wordt het makkelijker om ermee om te gaan en ernaar te streven sereen naar de andere kant te stapen.”

Schat aan rituelen

Samen met het cabarettrio Intgeniep, dat in Nederland al in de prijzen viel met zijn absurde humor, schreef An alle materiaal bij elkaar. Bij wijze van research nam het viertal een duik in het

Binnenste van Bas

Wat *In blijde verachting*, Bas Birker
Wanneer van 21 oktober tot 10 maart
Waar diverse locaties
Toegangsprijs aargelang de locatie
www. basbirker.be

Bas Birker is best sympathiek voor een Hollander. Dat zeggen wij niet, dat zegt hij zelf. Maar schijn bedriegt en

hij is niet van de eerste leugen gebarsten. De Nederlandse stand-upcomedian, die in Antwerpen woont en inmiddels de Belgische nationaliteit heeft, laat ons in zijn nieuwe show in zijn binnenste kijken. We botsen op onhebbelijke eigenschappen, zoals drammerigheid en een voorliefde voor orde, stiptheid en bovenal zichzelf. Gelukkige blijkt er ook schoonheid te vinden.

Over groeipijnen

Wat *Klein Epos*, FroeFroe
Wanneer vanaf vandaag tot 15 april
Waar diverse locaties
Toegangsprijs naargelang de locatie
www. froefroe.be

Een nest gemuteerde insecten, een ontdekkingsstrip vol slijm, haringe buitenbeentjes en bloedstollende zuignui-

ten. *Klein epos* van figuurtheater FroeFroe gaat over groeipijnen en maturiteit, het heel herkenbaar gevecht met een wereld vol vooroordelen en verwachtingen en dat allemaal gebaseerd op teksten van onder meer Franz Kafka, Frederik van Eeden en Godfried Bomans. Deze voorstelling met een muzikant en vier spelers is bedoeld voor een publiek vanaf negen jaar.

Twee keer de vijfde

Wat Orchestre symphonique de Montréal
Wanneer op 27 oktober om 20 uur
Waar Paleis voor Schone Kunsten, Ravensteinstraat, Brussel
Toegangsprijs van 11 tot 78 euro
www. bozar.be

De onheilspellende trompetsolo aan het begin, het ontroerende *Adagietto* en vooral de grote melodierijkdom

maken van de vijfde symfonie van Mahler een van zijn meest memorabele composities. Vocale elementen werden achterwege gelaten om er een puur instrumentaal werk van te maken. Hier wordt het uitgevoerd door het Orchestre symphonique de Montréal onder leiding van de Venezolaanse dirigent Rafael Payare (foto). Vooraf genieten we van Mozarts vijfde vioolconcerto met Augustin Hadelich.

onderwerp

Wat	Viva La Muerte, een comedyvoorstelling
Wanneer	Van 22 oktober 2022 tot 2 februari 2023
Waar	Première in CC Leopoldsborg, daarna op tournee
Toegangsprijs	Naargelang de locatie
www.	garifuna.be/productie/viva-la-muerte

uitgebreide wereldpatrimonium van rituelen dat rond het levenseinde bestaat. Het bleek een schat aan dankbare verhalen voor de voorstelling. “Ongelooflijk hoeveel verschillende rituelen er zijn.”

“In Tibet zetten ze overledenen drie dagen in een stoel, zodat alle mensen van het dorp hen kunnen aanraken, zoenen en vereren. Zo verwerken ze daar hun verdriet. Vervolgens dragen de mannen de overledene naar de hoogste top in de nabije bergen, terwijl de vrouwen zingen. Op die top hakken ze die persoon in kleine stukken – wees gerust, dat gebeurt respectvoller dan het nu klinkt. Dan komen de gieren en andere aasetende roofvogels de stukjes vlees opeten. De botten nemen ze mee om nesten te bouwen. In Italië stopt men de dode mensen in foetushouding in een eivormig omhulsel van afbreekbaar materiaal. En waar ze zo begraven worden, plant men bomen. Is dat geen prachtig ritueel?”

In de steden langs de Mississippi, zoals New Orleans, krijgen rouwmarsen zelfs iets feestelijk, door de fanfares die erin meestappen. “We willen tonen dat de dood weliswaar onafwendbaar is – niemand ontsnapt eraan – maar daarom nog niet angstaanjagend. Ook al gaan we met de voorstelling het verdriet niet uit de weg, het is toch vooral een viering van de dood die we aanbieden. De dood eren, is het leven vieren. In de oosterse filosofie en godsdiensten ziet men de dood als een geschenk. Wij proberen oprecht, doordacht en met heel veel liefde bij de toeschouwers een

opening te creëren om de dood anders te bekijken.”

De Dood aan het woord

Al veranderde de dood relativeren als uitgangspunt nooit, dat er in de loop van het creatieve proces plots een oorlog losbarstte in Oekraïne, had toch wel zijn invloed op de gevoerde toon.

“De tijden zijn toch wel wat veranderd. De dreiging van de oorlog zit diep, zo merkten we uit gesprekken die we met mensen voerden. Eerst covid en daarna die oorlog hebben ons toch wat fatalistischer gemaakt. In de voorstelling komt de Dood ook zelf aan het woord. Hij vertelt dat hij veel werk heeft. Overal waar hij komt, ziet hij miserie en valt iedereen omver. En dat terwijl hij ook maar een mens is! Hij loopt tegen een burn-out aan, maar kan het zich niet permitteren om het even rustiger aan te doen.”

Na *Helden uit het cabaret* is *Viva La Muerte!* de tweede voorstelling die An Nelissen met Intgeniep maakt. “Drie zeer slimme en heel gedreven mannen”, zegt An over hen. “Hun humor is die van Monty Python, maar dan vertaald naar de 21e eeuw. Ik heb vele jaren alleen op het podium gestaan, maar dat wil ik niet meer. Dat die jongens van een andere generatie zijn, maakt het heel interessant. Ik breng veel ervaring mee en weet hoe ik het publiek rechtstreeks moet aanspreken. Zij gooien, als dertigers, hun jeugd in de mix. Het is de ideale combinatie.”

IS DAT NU KUNST?

De expert dient de scepticus van antwoord

FOTO: COURTESY THE ARTIST & GALERIE GRETA MEERT

Het werk	<i>Monologue (2013)</i>
De kunstenaar	Jeff Wall

Dreigend sfeertje. Een duister onderonsje? “Zo lijkt het”, vertelt Kim Rothuys van galerie Greta Meert, die in België voor het eerst in tien jaar werk presenteert van deze internationaal befaamde fotograaf. “Maar grappig genoeg zijn dit gewoon de broer van de kunstenaar - rechts op de foto - en twee van zijn vrienden. Het is een foto die goed de werkwijze van de 75-jarige Canadese kunstenaar illustreert. Walls foto's zijn als tableaux die hij ensceneert. Het zijn vaak reconstructies van beelden die hij ergens gezien heeft en die hem niet meer loslaten. Meestal presenteert hij ze in grote lichtbakken. Hier vertrok hij van drie vrienden die regelmatig samenkomen om iets te drinken. Maar uiteindelijk verplaatste hij de locatie van binnen naar buiten. Al fotografeerde hij de drie wel in zijn studio, op een speciaal gebouwd podium. Dat beeld combineerde hij met een beeld van wat hem, na zoekwerk, de juiste setting buiten leek. Wall laat met opzet het podium zien, en brengt het gesprek in beeld alsof het om een toneelstuk gaat. De titels van zijn foto's ziet Wall als een soort literaire toevoeging, die hopelijk iets in gang zetten bij de kijker, waardoor ieder zijn eigen verhaal bij de foto maakt.” (hmp)

Tot 12 november, Galerie Greta Meert, Vaartstraat 13, 1000 Brussel. Di-za, 14 tot 18 uur. www.galeriegretameert.com

Verjaardagsdans

Wat	<i>Scattered memories on a slice of future</i> , Wim Vandekeybus / Ultima Vez
Wanneer	van 21 oktober tot 30 november
Waar	diverse locaties
Toegangsprijs	naargelang de locatie
www.	ultimavez.com

Ultima Vez, het dansgezelschap van choreograaf Wim Vandekeybus (foto), bestaat 35 jaar. Na de eerste productie

What the body does not remember volgden nog meer dan veertig creaties. Het is moeilijk herinneringen te scheiden van toekomstplannen, klinkt het hier. Het verleden klopt aan de deur van wat nog komen gaat. Op dat kruispunt kijkt men achterom en blik men vooruit in een groot jubileumproject met maar liefst 24 dansers op het podium, onder wie ook de choreograaf zelf.

Steek de vlag uit

Wat	<i>Flags</i>
Wanneer	tot 22 januari, dinsdag tot zondag, 11 tot 18 uur
Waar	Villa Empain, Franklin Rooseveltlaan 67, Brussel
Toegangsprijs	10 euro
www.	boghossianfoundation.be

Simpel gezegd is een vlag een doek met op een vaste wijze geschikte kleuren als symbool van een natie of een vereniging.

In Villa Empain worden allerlei toepassingen van de vlag in de moderne en hedendaagse kunst samengebracht. De werken komen uit heel de wereld en zijn vaak van bekende artiesten. Daniel Buren, die wel vaker vaandels hijst, spant een installatie over het zwembad, maar er zijn ook tal van schilderijen met vlaggen, zoals hiernaast *La rue pavisée* van Raoul Dufy uit 1906.

Stuipen of het lijf

Wat	<i>Tavern Michelle</i> , Bronks / Ballet Dommage
Wanneer	van vandaag tot 17 november
Waar	diverse locaties
Toegangsprijs	naargelang de locatie
www.	bronks.be

Ze proberen de dag te overleven, maar onvoorziene horror kruipt hen in de kleren. Niet dat er monsters of spoken

rond dwalen, het zijn de dagelijkse bezigheden die hen de stuipen op het lijf jagen: het piepen van hun eigen schoenen, het knarsen van het servies, het crescendo van de mixer. Angst toont hen dat de wereld een eigen dynamiek heeft, dat niet alles loopt zoals zij het willen. Ze kunnen de angst dus maar beter recht in de ogen kijken. De voorstelling richt zich tot een publiek vanaf acht jaar.